

PRESSENS FAGLIGE UTVALG UTTALER:

Klagen gjelder en nettartikkel på Teknisk Ukeblads (TUs) Forsknings-sider, der en samfunnsøkonom ved NTNU kritiserer ordningen med subsidier og støtte til elbil. Artikkelen var opprinnelig skrevet og publisert av NTNUs vitenskapsmagasin Gemini.no.

Klager er miljøstiftelsen Bellona som mener TU ukritisk har formidlet pr-stoff. Slik klager ser det, bidrar dette til å oppheve skillet mellom reklame og redaksjonelt innhold, noe som i sin tur svekker den redaksjonelle troverdigheten og pressens uavhengighet. Klager anfører at det på TUs forside ikke fremgikk at det var noen andre enn TU som hadde skrevet artikkelen. Etter klagers mening skulle TU tydeligere merket at artikkelen var levert av Gemini.no og at dette er et pr-produkt.

Teknisk Ukeblad/tu.no avviser å ha brutt god presseskikk, og at artikler fra Gemini er kommersielt motiverte. TU forklarer at alle slike eksterne artikler vurderes redaksjonelt før publisering; innhold faktasjekkes og redigeres, og der kildebalanse og tilsvaretsrett ikke er ivarettatt, suppleres det med egne kilder. Da benyttes dobbel byline, som i dette påklagede tilfellet. TU opplyser også at klager i det påklagede tilfellet fikk anledning til å uttale seg, men ikke benyttet muligheten, og at redaksjonen derfor i stedet fulgte opp med en artikkel hvor Miljøstiftelsen Zero kommenterer saken. Slik TU ser det, er artikkelen også godt merket, både gjennom tekst øverst og nederst i artikkelen, gjennom byline og gjennom fargebruk, også på TUs forside. TU opplyser dessuten at merkingen på forsiden nå er forsterket med tekst.

Pressens Faglige Utvalg mener klager har satt søkelys på noen sentrale spørsmål gjennom klagen; hvordan verner mediene om sin integritet og troverdighet og er seg bevisste grensene for hva og hvordan man kan videreformidle stoff fra eksterne pr- og kommunikasjonsavdelinger? Og hvor tydelig må slikt stoff merkes? Når det er sagt, er utvalget imidlertid, som TU, uenig i at artikler levert av Gemini.no kan sidestilles med pr-stoff. Den påklagede artikkelen egner seg derfor ikke like godt til å belyse spørsmålene klager har reist.

Utvalget konstaterer at Gemini.no formidler stoff om forskning og nyskaping ved NTNU og Sintef, og slik sett ikke er en uavhengig kilde. Selv om det altså handler om stoff fra en ekstern kilde med bindinger til konkrete institusjoner, har utvalget vanskelig for å definere dette som ikke-journalistisk materiale av den typen tekstreklamebestemmelsene er ment å dekke.

Videre merker utvalget seg at TU både over og under artikkelen, samt i ingressen, opplyser hvor redaksjonen har hentet artikkelen og at den er produsert eksternt. En slik flagging av utgangspunktet for publiseringen bidrar til at man som leser kan stille seg kritisk til innholdet og vurdere troverdigheten i det som formidles, samt ettergå opplysningene. TU har imidlertid ikke lenket direkte til den opprinnelige artikkelen, og man kunne selvsagt ønske seg også det, men utvalget kan ikke se at det skulle være presseetisk påkrevd. Slik utvalget ser det, er TUs kildehenvisning altså innenfor det presseetisk akseptable (jf. siste setning i Vær Varsom-plakatens punkt 4.4.). Utvalget mener også det i denne sammenheng er tilstrekkelig at merkingen kun skjedde i artikkelen, selv om det ikke gjør noe at leserne også blir gjort oppmerksom på opphavet på TUs forside. Utvalget noterer seg i denne sammenheng at TU også mener å ha merket artikkelen på forsiden ved at artikkelhenvisningen hadde en annen bakgrunnsfarge enn annet stoff, og at redaksjonen i

løpet av klagebehandlingen også har forsterket merkingen her med tekst. Det anser utvalget som positivt.

Når det gjelder kildegrunnlaget for øvrig, konstaterer utvalget at TU heller ikke har formidlet Gemini.nos artikkel ordrett, men at redaksjonen har redigert den og bygd den ut ved å innhente kommentarer fra stemmer som er uenige i samfunnsøkonomens synspunkter. Det fremgår dessuten tydelig at det er samfunnsøkonomens og de andre kildenes meninger som formidles, ikke fakta. Det blir også lenket til en rekke andre artikler som er relatert til temaet i artikkelen, og som er skrevet av TU selv. I lys av dette har utvalget også vanskelig for å se hvordan publiseringen kan fremstå som en ukritisk formidling av pr-stoff, slik klager anfører.

Teknisk Ukeblad har ikke brutt god presseskikk.